

בס"ד

אוסף סיפורים "תקצה"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך שמואל אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com,

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשיכם או כתובות של נציג עלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אבל הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד.

החיבור הראשון הופיע במסגרת

'מפעל ליקוטי שמואל'

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

בשעה טובה ומוצלחת, בסייעתא דשמיא, רואה אור ספר חדש ומפעים

ליקוטי שמואל – חומש בראשית

לאחר שנים של עיון, איסוף, ליקוט ועריכה, יוצא לאור ספר ייחודי המאגד – סוף מעשה במחשבה תחילה את מיטב הקטעים, המאמרים, הסיפורים והמשלים שהופיעו בעלוני פרשת השבוע בשנים האחרונות. דברי חן ושכל טוב, שנבחרו בקפידה וערוכים בטוב טעם, כדי להחיות את הלב ולהאיר את השולחן

- מתוכן הפרקים: רעיונות מאירי עיניים לפרשיות השבוע • משלים מעוררי מחשבה • סיפורים נוגעים ללב • פנינים להעשרה ולהעברה בשולחן שבת

מתאים ללימוד אישי, למסירת דבר תורה ולשיחה משפחתית

ערוך ומוגש בעמל רב על ידי הרה"ג שמואל אייזיקוביץ שליט"א

כעת למכירה במחיר שווה לכל נפש – כרך ראשון על חומש בראשית

להזמנה:

<https://dash.bookpod.co.il/product/2231>

אשר הנחני בדרך אמת (סיפורי צדיקים)

הרה"ק רבי יחזקאל אברמסקי זיע"א היה ידוע בצדקת פזרונו, ועניים היו תמיד מבאי ביתו. פעם נזדמן אליו עני בן טובים, אשר ביקש את עזרתו להוצאות הגדולות בנישואי בתו הכלה, הבטיחו רבי יחזקאל לפנות לאחד הנדיבים כדי לקבל ממנו סכום הגון, וביקש מהעני לשוב אליו בעוד ימים מספר.

ביום שבעה עשר בתמוז חזר העני ובא אל הצדיק לקבל את התרומה, הושיט לו הרב סכום נכבד שגרם למקבל קורת רוח. ביציאתו שאל אותו הרב מדוע טרחת ובאת דוקא ביום צום? ענה העני בתמימות, קבלתי היום מקרוב משפחה מחו"ל סכום נכבד, וחשבתי לעצמי: אמהר ואבוא לכאן, ובצרוף שתי הנתינות, אוכל לסלק חוב שכבר הגיע זמן פרעונו, ופריעת בעל חוב מצוה היא, ואין דוחין מצוה.

מיהר הרב לחדרו, פשפש במגירתו וחזר והושיט לעני סכום נוסף. לעומדים מסביבו פנה רבי יחזקאל ואמר: תמיד אני מייסר את עצמי, מה ערך יש לנתינותי הדלה לעומת צרכיו המרובים של המבקש? אולם בנייתי מדברים על לבי כי מדרך העני לנקוט בלשון גוזמה, והוא מפריז בתיאור מצוקתו. ואילו העני הזה הלא הוכיח לנו כי אינו יכול לשנות בדיבורו, ופיו ולבו שווים, לכן חזרתי ונתתי.

הילד המיוחד (הרה"ח ר' שבתי סלביצקי)

לפני שנים, כשביקרתי באמריקה, שמעתי שלחבר שלמד עמי בישיבה נולד בן עם אוטיזם חמור. הלכתי לבקרו. נכנסתי לבית וראיתי את הילד יושב ליד הקיר ומכה את ראשו בקיר שוב ושוב. האב ניסה להניח כרית מגן, והילד השליך אותה. אולם הופתעתי לגלות את האב רגוע לחלוטין, שקט, מחייך, מקבל אותי בשמחה.

שאלתי: "איך אתה מצליח לעבור את האתגר הגדול הזה?". הוא ענה: "בתחילה, כשהילד נולד ותפסנו את מצבו, הייתי בדיכאון מוחלט. שנתיים לא יצאתי מהבית, לא עבדתי, הייתי שבור לחלוטין. ואז קראתי או שמעתי משהו שהפך הכול: איך מרגיש מנהל בית ספר לילדים מיוחדים? האם יש לו תחושה לא נעימה? להיפך: המנהל מרגיש מכובד – כי בחרו דווקא בו מכל האנשים, כי הוא המסוגל ביותר לתת לילדים מה שהם צריכים.

"פתאום הבנתי: לקב"ה יש הרבה ילדים, כל יהודי הוא בנו. יש סוגי ילדים שונים, לכל אחד התיקון והשליחות מיוחדים שלו. אנחנו לא יודעים את סוד גלגולי הנשמות, אבל מסיבה מסוימת – שאיננו מבינים – יש ילדים שצריכים לבוא לעולם עם אוטיזם. והקב"ה שואל את עצמו: מי מסוגל באמת לחנך אותם? מי יכול להכיל אותם, לקבל אותם, להרים אותם? אני זקוק למישהו מיוחד במינו, מישהו שלפני שירד לעולם בחר דווקא בכוחות המדויקים האלה. "ואז הבנתי: הקב"ה בחר בי. זו לא מכה, זו שליחות. מאז אני חי כמנהל של בית ספר לילד אחד עם אוטיזם..."

הכבוד נתרפא (כבוד להשם יתברך)

היה יהודי שנמצאו אבנים בכיס המרה שלו והוצרך לעבור ניתוח. לפני הניתוח נערכו לו בדיקות מקיפות, והנה התגלה שהוא סובל ממחלה קשה בכבד, ולא זו בלבד אלא שהמחלה כבר פשטה באיברים אחרים. הרופאים חזו לו שחורות ואמרו כי אין סיכוי שיחיה. האברך היה המום ומזועזע מהבשורה הפתאומית הנוראה ובמשך שעה ארוכה הוא בכה בכי תמרורים, ואז אמר האברך לאשתו: "לא מכבר הגיע לכולל שלנו דרשן שעורר אותנו על החשיבות הגדולה של זהירות מדיבור באמצע התפילה. בעקבות זאת היתה התעוררות גדולה בין האברכים ורבים קבלו על עצמם להתחזק בזה. אני רוצה לקבל על עצמי מעתה והלאה לא לדבר בבית הכנסת, אפילו שלא בשעת התפילה. בנוסף לכך, אני רוצה לתלות שלט בבית הכנסת שיזכיר לכולם להיזהר בכבוד בית הכנסת. ה' יעזור שבזכות זה איושע מן השמים."

האברך ואשתו התלבטו מה יספרו לילדים ואיך יסבירו להם על המצב הקשה של אביהם. עודם מטכסים עצה ביניהם, התקשר הרופא הבכיר מבית החולים והודיע שהגיעו התשובות של הבדיקה ולמרבה פליאתם של הרופאים התברר שלא מדובר בכלל במחלה, אלא בעיוות קטן במבנה הכבד, שאינו מסכן חיים. האברך סיפר לרב בהתרגשות עצומה על הנס הגדול שקרה לו. אמר לו הרב: "האר"י הקדוש אומר שכשם שיש רמ"ח איברים גשמיים, כך יש רמ"ח איברים רוחניים, ולכן אם יש לאדם חולי באיבר גשמי כלשהו, עליו לתקן את האיבר הרוחני שכנגד אותו איבר, אתה קבלת על עצמך להתגבר על טבעך ולא לדבר בבית הכנסת. את הקבלה הקשה הזו

קבלת כדי לתת כבוד לשכינה , ובזכות זו – מידה כנגד מידה – רופא כל בשר הציל את הכבד שלך".

הכר היחיד ["כמוצא שלל רב" – ויקרא]

בחודשי האביב של שנת תש"ג, כאשר הגיעו ראשוני הילדים מפליטי השואה הנאצית לבתי אבות, שהקים בבני ברק הגאון רבי יוסף כהנמן – הרב מפוניבז', נוצרה בעיה חמורה: לא היה על מה להשכיבם לישון, שכן לרגל מצב החירום ששרר אז בארץ ישראל, לא היה ניתן להשיג בשום מחיר שבעולם כרים וכלי מיטה.

יומיים לפני שהגיעו הילדים לבני ברק, יצאה השמועה ברחובות בני ברק, כי למחרת, בשבת אחר הצהריים, ידרוש הרב מפוניבז' "מענייני דיומא" בבית הכנסת הגדול בעיר . בשעה היעודה, עלה הרב מפוניבז' אל הבימה, וקושיה חמורה בפיו בהלכות עבדים: אמרו חז"ל [קידושין כ.] "שכל הקונה עבד עברי – כקונה אדון לעצמו", מפני שמחויב להשוותו אליו ["שלא תהא אתה ישן על גבי מוכין והוא ישן על גבי התבן"], ואם אין לאדון אלא כר אחד – מחויב הוא למסור אותו לעבדו, כי אם שוכב עליו בעצמו אינו מקיים "כי טוב לו עמך", ואם אינו שוכב עליו וגם אינו מוסרו לעבד – הרי זו מידת סדום, נמצא שבעל כורחו צריך למסור את הכר לעבדו, וזה הכוונה במה שנאמר שהקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו . לכאורה, עמד הרב מפוניבז' ותמה, אם אין לו אלא כר אחד – איך אפשר לחייבו לתת אותו לעבד, והרי למדנו מן הפסוק "וחי אחיך עמך" "שחייך קודמים", ואם כן אפילו היה דינו של עבד עברי כ"אחיך", ממש – אין זה מן הדין לחייב לתת לו את הכר היחידי שברשותו? אלא, הוא יישב, מסתבר שההוראה למסור לעבד את הכר הבודד אכן עולה בקנה אחד עם הדין ש"חייך קודמים", שכן ירדה תורה לסוף דעתו של האדון, שאם ישכב על הכר בעוד עבדו יישן על הרצפה – לא תערב לו שנתו... מצפוננו עתיד לייסרו על כך, מנוחה לא תהיה לו במצב שכזה, ולכן, אמרה התורה לאדון דווקא משום ש"חייך קודמים", כדי שתוכל להירדם ולישון במנוחה, תן לעבדך את הכר, וכך תזכו שניכם בשווה לשינה מתוקה" ...

בעוד יממה אחת, סיים הרב מפוניבז' בלקח אקטואלי מידי, "יבואו אלינו ראשים יהודים [יידישע קעפּעלך]", ילדים יתומים שאין היכן להשכיב אותם, מי מבינינו יוכל לישון במנוחה כשיודע שלילדים אלו אין היכן להניח את ראשם? ולכן , כדי שנוכל לישון במנוחה ובשלווה – עלינו למסור להם אף את הכר היחיד שברשותנו !

והציבור הנרגש נענה. הבעיה נפתרה מיד עם צאת השבת ...

הננס (הרה"ח ר' שבתי סלביצקי)

הרבנית חנה מלכה גלדצהלר, בתו של הרב אליהו יהושע גלדצהלר זצ"ל, ראש ישיבת אור ישראל בניו יורק, נסעה פעם מניו ג'רזי לניו יורק ועצרה בתחנת דלק. אל רכבה ניגש אדם ננס, ניקה את השמשה, ואז נקש על החלון. הוא הצביע על תמונה שהייתה במכונית ושאל: "מי האדם הזה?" "זה אבא שלי." "וואו", הגיב בהתרגשות. "אני מחפש אותו כבר שנתיים! מה קרה לו?" "לפני זמן אבא שלי נפטר בתאונת דרכים".

האיש התחיל לבכות: "אבא שלך היה נכנס לתחנה ומשוחח איתי בצורה כל כך מיוחדת. הוא היה אומר לי: 'תראה איך אתה, במצבך, יוצא כל יום לעבודה, עוזר לאנשים, נותן להם דלק, מחייך אליהם, מנקה להם את החלונות – אתה נתת לי סיבה לחיות, נתת לי שמחת חיים'. "כל האנשים המגיעים לתדלוק אינם מדברים אתי – הם ממשיכים בדרכם מיד לאחר התדלוק. אני רואה מהמבט של רובם איך הם מסתכלים עליי. אבל אבא שלך תמיד היה יוצא מהרכב, מביט בעיניי, ואומר: 'אתה ההשראה שלי. יש לך את כל הסיבות בעולם להישאר במיטה ולחוש קורבן, ואתה ממשיך לבוא לעבודה כל יום ולעזור לאנשים'. אביך דיבר איתי כמו חבר, וקרא לי אדם ענק." "ואז אביך אמר לי: 'אני ראש ישיבה של מאתיים בחורים. אני נותן להם מדי פעם שיחת מוסר, ואני מספר להם על ההשראה שקיבלתי ממך. אני אומר להם ולעצמי: אם הוא יכול – גם אנחנו יכולים'. "מאז שפגשתי את אבא שלך – נולדתי מחדש. הבנתי מה המקום שלי".

בבריאית העולם אומר הקב"ה: נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ (בראשית א, כו). מה פירוש "נעשה" בלשון רבים? היה צריך להיאמר "נעשה"! מסביר המהר"ל: הקב"ה אומר לבן אדם – אני בראתי עולם שאינו מושלם, בראתי אדם שאינו מושלם. אבל הענקתי לך את כל הכוחות. אתה צריך להשתמש בהם, ליצור קדושה בעצמך ובעולם. וכשאתה עושה זאת – אנו נעשים שותפים. "נעשה אדם" – אני ואתה יחד יוצרים.

לרדת מן הדרך

אחד סיפר לי סיפור נפלא ביותר, וכן סיפר: היה פעם בחור, בחור טוב מבית טוב, שביום בהיר אחד ניגש אל אביו ואמר לו אבא, אני רק רוצה להגיד לך שהחלטתי שאני הולך לרדת מן הדרך. האב נשתומם ולא יכול היה להאמין למה שהוא שומע, ושאל את בנו "מה???" - מה אתה אומר? אמר לו הבן, אמרתי לך אני הולך לרדת מן הדרך לגמרי... שאל אותו האב "למה? מה קרה עמך???", אמר לו הבן "כי אינני יכול לסבול את זה, כל האידישקייט זה לחץ גדול עבורי,

זה אסור בשבילי וזה אסור בשבילי, אני הולך להיות חילוני - ציפור דרור, ואעשה ככל העולה על רוחי - כל מה שאני רוצה.

האב לא ידע את נפשו, והתחיל לבקש ולהתחנן בפני בנו בדמעות ותחנונים שלא יעשה צעד מסוכן כזה, ובקול שבור לרסיסים שאלו האב "למה? למה אתה עושה כך אתה בחור, עוד כמה שנים אתה מתחתן ותבנה בית יהודי נאמן, מה אתך? מה קרה עמך?", אמר הבחור, זהו זה, ואין יותר מה לדבר עמי בענין זה". אמר לו האב, "אולי אתה רוצה לבוא עמי ולדבר ביחד עם איזה רבי, רב, או ראש ישיבה ונראה מה אפשר לעשות, וכיצד יכולים לעזור לך", אבל הבחור בשלו, "אין מה לדבר". ניסה האב לבקש מבנו, "אולי נלך לאיזה עסקן, אולי הוא יוכל לסדר את הענין", אך הבחור בשלו, "אמרתי לך את החלטתי, יום טוב".

האב לא ידע את נפשו ולא יכול היה לחזור לעצמו. הוא לקח תהילים והתחיל לבכות, והתחנן להקב"ה שירחם עליו, וירחם על בנו. כמובן שבלילה לא עצם האב את עיניו ולא הפסיק לבכות, וכך ישב האב והתחנן כל הלילה בדמעות שליש על בנו מחמד נפשו שיחזור בו מתוכניתו הנוראה רח"ל.

בבוקר רואה האב שהבן קם, הוא נוטל את ידיו (נעגל וואסער), הוא לוקח את התפילין שלו והולך לבית המדרש. האב חשב, כנראה שהוא רוצה לתפוס עוד איזה שחרית אחד, וכנראה שבצהריים הוא יקיים את הבטחתו ואז ירד מן הדרך - אבל לא, הוא רואה שהבחור הולך להישיבה, הוא חוזר בלילה, אוכל ארוחת ערב, ולאחר ארוחת ערב הוא נוטל סידור ומברך ברכת המזון מתוך הסידור כדרכו, ואח"כ הוא הולך להתפלל מעריב עם מנין, הוא חוזר הביתה והוא מעיין באיזה ספר, הוא קורא קריאת שמע שעל המטה ומכין לעצמו נעגל וואסער, והולך לישון שנת הלילה.

האב חשב לעצמו, "כנראה זה יקח עוד איזה יום". האב לקח שוב את ספר התהלים, והתחיל לומר תהלים בהשתפכות הנפש בדמעות ותחנונים, הוא בכה בכיות נוראות, והתחנן, "הקב"ה, רחם עלינו".

למחרת, הוא רואה שהבחור שוב הולך להתפלל, אח"כ הוא הולך שוב להישיבה, וממשיך את סדר יומו כרגיל כמו שהיה עד עכשיו.

מגיע שבת, והאב חושב לעצמו, כנראה שעכשיו זה מגיע, לכאורה הוא החליט להמתין עד שבת, וכנראה עכשיו הוא יבצע את זממו, והולך להיות שבת תשעה באב רח"ל.

האב הולך לבית המדרש והוא רואה שבנו הבחור גם נמצא שם בבית המדרש, הוא עמד והתפלל, והאב מאוד נהנה ושמח, וחשב לעצמו אולי בנו התחרט מתוכניותיו, הלואי, אולי ה' שמע לתפילותיו, כי הוא בכה כ"כ הרבה.

הם חוזרים הביתה, הבחור מתיישב ליד האבא בשולחן השבת. האב אומר ביחד עם בנו הבחור "שלום עליכם", ומעיני האב נשפכים נהרות דמעות להודות ולהלל להקב"ה שבנו התחרט מתוכניתו הנוראה.

לאחר הסעודה, קרא האב לבנו הבחור, ושאל אותו "בני יקירי, מה קרה בענין זה שדיברנו לפני כמה ימים?" שאל הבחור את האב "למה כוונתך אבא?" אמר לו האב הרי אמרת שאתה הולך לרדת מן הדרך רח"ל, אמר לו הבן נו, ירדתי מן הדרך. אמר לו האב "אינני מבין, אני רואה שאתה הולך לבית המדרש, אתה מתפלל ואתה מניח תפילין, אתה הולך לשיבה, אתה לומד, אתה מברך מתוך הסידור, אתה קורא קריאת שמע, אתה מכין לעצמך נעגל וואסער, מה כוונתך במה שאמרת שירדת מן הדרך?"

אמר הבחור לאביו: כן כן, אבא! כל עוד שהייתי חרדי, אז תמיד ראית אצלי רק מה שאני "לא" עושה, זה אני לא עושה, וזה אני לא עושה זה לא טוב וזה לא טוב, אני לא מתנענע מספיק חזק בתפילה, אני לא מתפלל כל כך בקול, אני לא לומד כ"כ בהתמדה. מאז שירדתי מהדרך, אתה רואה שאני מתפלל, אני לומד, אני מניח תפילין, אני קורא קריאת שמע, אני מכין לעצמי נעגל וואסער, אני מברך ברכת המזון מתוך הסידור...

התפילין שחזרו

נסעתי מירושלים לבני ברק, ואחרי שירדתי מהאוטובוס גיליתי ששכחתי את התפילין. גם ההמשך היה צפוי: התקשרתי לחברת האוטובוסים, לברר האם מצאו את התפילין שלי. הם כמובן לא מצאו, ואני שאלתי תפילין מיהודי שהיו לו בבית תפילין מיותרות, ללא הגבלת זמן. ברוך ה' גם על זה. בינתיים המשכתי בהשתדלויות ובתפילות למציאת התפילין, שאלתי וחקרתי והתקשרתי וביררתי. כל מי שהכיר אותי ידע שאני מחפש את התפילין שלי.

כעבור חודש מהמקרה סיפר לי חבר שהוא ראה מודעה שנמצאו תפילין, ונתן לי את המספר של המוצא. התקשרתי למספר שהחבר נתן לי, ואז התברר שיש טעות במספר. זהו. הרגשתי שמצייתי את כל האפשרויות. כבר עשיתי הכול, פשוט הכול! השתדלויות גשמיות ורוחניות, הגיוניות ופחות הגיוניות, בעל פה ובכתב, בבית ובישיבה, בעיר ובדרכים. זהו. החלטתי שמעכשיו אני לא עושה שום דבר בנידון. כלום. אבל אני לא מתייאש חלילה, אלא שם מבטחי בה', שהוא ישלח לי את התפילין!

החלטתי שבטוח שהוא ישלח לי! רק הוא. אין עוד מלבדו. כך העמקתי לחשוב ולהתחזק בביטחון בבורא כל עולמים, אשר קידשנו במצוותיו וציוונו להניח תפילין. עברו עוד כמה שבועות בהם אני מתעטר בתפילין שאולות, ושוב אני מנסה להתקשר לחברת האוטובוסים

ולשאול באגף המציאות האם מצאו תפילין על שמי. והתשובה היא : כן! הם מצאו! נהג ערבי הביא אותן למשרדי החברה, בתוך הנרתיק, מבלי שאירע להן נזק כלשהו .

רגע לפני שסיימתי את השיחה, ביקשתי מהם לברר מתי הגיעו התפילין למשרד. הם בדקו ומצאו, ואמרו לי את התאריך הלועזי . בדקתי בלוח העברי וראיתי כי היום שבו החזיר הנהג הערבי את התפילין, היה בדיוק אותו היום שבו עזבתי את כל ההשתדלויות ושמתי את מבטחי בה' לבדו'. ולעולם לא נבוש כי כך בטחנו'...